

Etická výchova jde do škol. Orbiska má dva roky náskok

Etiku zařazují školy do výuky průřezově. Zavádět nový samostatný předmět se jim nechce

ETIKA. Prvky etické výchovy zařazují ve většině škol průřezově do většiny předmětů. Základem jsou prožitkové aktivity. Takhle vypadá hodina anglického jazyka na církevní Základní škole Orbis Pictus v Táboře. Foto: Deník/Kateřina Nimrichtrová

KATEŘINA NIMRICHTROVÁ

Táborsko – Etická výchova. Podle některých rozeznává naše vnitřní struny touhy pomáhat druhým. Podle jiných jde jen o společenskou objednávku a snahu přesunout na školy řešení dalšího problému.

Ať tak či tak, od nového školního roku je zařazena do rámcového vzdělávacího programu. Školy se s tím vypořádaly po svém.

„Už v loni dubnu jsme rozjeli evropský grantový projekt, který je na etickou výchovu zaměřen. Jako jediná škola v republice jsme do něj zapojili celý pedagogický sbor. Už v březnu by měli všichni naši učitelé získat certifikát k výuce etické výchovy,“ říká ředitelka táborské církevní školy Orbis Pictus Miroslava Nejezchlebová.

Orbiska tak získala před ostatními dvouletý náskok. Hlavní význam vidí ředitelka v tom, že se do výuky dostanou zážitkové aktivity.

„Etické jednání nelze naučit, lze k němu jen motivovat a upevnit ho prožitkem a hrou. Stokrát můžeme dětem předkázat žebříček hodnot, ale pokud si to nezažijí během spolupráce, nikdy to nebude fungovat,“ dodává Nejezchlebová.

Program etické výchovy je rozdělen do deseti stupňů. K nejvyšší příčce se žák dostane

Deset stupňů programu EV

kommunikace – správné používání verbální a neverbální komunikace s cílem vytvořit prosociální vztah. Naslouchání, vedení dialogu
důstojnost lidské osoby, úcta k sobě – zdravé sebehodnocení bez přečehování a podceňování; získání pozitivního hodnocení své osoby od svého okolí
pozitivní hodnocení druhých – vychází ze sebedůvěry, osvojení přiměřeného hodnocení druhých lidí ve ztížených podmínkách a situacích
tvořivost a iniciativa – rozvíjení tvořivého myšlení v mezilidských vztazích
kommunikace citů – vzájemné vyjádření svých citů a identifikace s nimi, ovládnutí a usměrňování citů
empatie – vžívání se do pocitů a po-

stojů druhých lidí a následně do jejich celkové situace
asertivita – seznámení s asertivními právy, asertivními technikami, manipulačními pověrami; praktický nácvik do života
reálné a zobrazené vzory – nabídka vzorů v oblasti prosociálního chování; média a vztah k nim
pomoc, přátelství, spolupráce – osvojení prosociálního chování v konkrétních dovednostech: dávání, dělení se, péče, útěcha
komplexní prosociálnost – vztažení získaných dovedností na širší skupinu (člověk jako součást lidstva); aktivní spolupráce žáků na prosociálních akcích neziskových a charitativních organizací.

až po zvládnutí všech předchozích. Podle ředitelky Nejezchlebové plní v dnešní době škola kvůli snadno dostupným informacím více výchovnou než vzdělávací funkci, a proto vidí zařazení etické výchovy do RVP jako velmi přínosné. „Přestože tento předmět zatím není pro školy povinný, dobré je, že se o problematice začalo alespoň mluvit. Věřím, že jednou bude zařazen mezi povinné předměty stejně jako jsou matematika nebo čeština.“

Ne všichni však její názor sdílí. Etika se přeci učí na

školách odjakživa. Učitelé jdou příkladem, formují, nastavují normy.

„Základy etické výchovy jsme učili už v minulosti. Dnes to má jen oficiální formu,“ míní ředitelka ratihorské základní školy Hana Váchová. Etiku zařadili do výuky stejně jako mnoho ostatních, tedy průřezově. Je součástí především rodinné a občanské výchovy, v menších dávkách se ale dostává do všech předmětů. Stejně se s novým opatřením ministryně školství Miroslavy Kopicové vypořádala i Základní škola

Husova v Táboře.

„Považuji to tak trochu za společenskou objednávku. Objeví se problém, tak to hodíme na školu. Vymyslíme nový předmět, a je po problému,“ naznačil zástupce ředitele Jaroslav Novák. Podle něj škola v prvé řadě stále plní funkci vzdělávací. „K tomu, abychom plnohodnotně vychovávali, nemáme prostředky. Začínáme domluvou, končíme u zhoršené známky z chování. Pokud ale není adekvátní odezva v rodině, postrádá to všechno smysl,“ domnívá se Novák.

Černobílý pohled na etickou výchovu nesdílí ani vedoucí táborského odboru školství Radomír Kouba. „V současnosti jsem zaznamenal, že k tomuto tématu probíhají diskuze a konference, kde se střetávají protichůdné názory. Vesměs je kladný ohlas na výuku etiky na školách, ale někteří považují zavedení tohoto předmětu s předem stanoveným rozsahem učiva první a druhý stupeň za vměšování se do zpracovaných rámcových vzdělávacích programů jednotlivých škol,“ vysvětlil Kouba.

Přesto věří, že ředitelé škol zapracovali toto opatření v souladu se svými stávajícími rámcovými vzdělávacími programy a že z něho výtěží pro své žáky co nejvíce nových vědomostí.